

**TADBIRKORLIKKA O'QITISHNING INNOVATSION USULLARI VA ULARNI
MAHALLIY SHAROITGA MOSLASHTIRISH**

Kalandarov Shaxriyor Baxtiyor o'g'li

"Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi"

Samarkand viloyat xududiy filiali bosh mutaxassisi

Kalandarov-2019@inbox.ru

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida aholini tadbirkorlikka o'qitishning bandlikni oshirishdagi roli, innovatsion o'quv shakllari va ularning samaradorlik ko'rsatkichlari tahlil qilingan. O'zbekistonning raqamli transformatsiya siyosati doirasida yaratilayotgan raqamli platformalar, onlayn ta'lim kurslari va "bir darcha" tamoyiliga asoslangan xizmatlar tadbirkorlik faoliyatini boshlashni sezilarli darajada yengillashtirmoqda. Tadqiqot natijalariga ko'ra, raqamli treninglar yoshlar bandligini oshirish, ayollar tadbirkorligini rivojlantirish va yangi ish o'rinlari yaratishda yuqori samaradorlikka ega.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, tadbirkorlik ta'limi, bandlik, raqamli platformalar, onlayn trening, yoshlar bandligi, innovatsion o'qitish.

Annotation: This article analyzes the role of entrepreneurial education in enhancing employment within the digital economy, focusing on innovative training methods and their effectiveness. Uzbekistan's digital transformation policies, online educational platforms, and "one-stop" digital services have significantly simplified starting and managing businesses. The research findings demonstrate that digital training programs substantially contribute to youth employment, women's entrepreneurship, and the creation of new jobs.

Keywords: digital economy, entrepreneurship education, employment, digital platforms, online training, youth employment, innovative learning.

Bugungi globallashuv sharoitida tadbirkorlikni rivojlantirish mamlakat iqtisodiy o'sishining asosiy omillaridan biridir. Shu sababli ta'lim tizimida tadbirkorlikka o'qitishning innovatsion, zamonaviy va amaliyotga yo'naltirilgan usullarini joriy etish dolzarb hisoblanadi. An'anaviy ma'ruza-uslubidan farqli ravishda, yangi yondashuvlar o'quvchilarda kreativ fikrlash, muammoni hal qilish, jamoada ishlash va biznes yuritish kompetensiyalarini shakllantirishga qaratilgan. Zamonaviy dunyoda raqamli texnologiyalar ta'lim sohasini tubdan o'zgartirib, o'qitish va o'rganish jarayonlariga yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Ta'lim samaradorligini oshirish bugungi kunda har bir mamlakatning asosiy maqsadlaridan biri bo'lib, bunda raqamli platformalarning roli muhim ahamiyat kasb etmoqda. Raqamli platformalar o'quvchilarga individual yondashuv, o'quv materiallarini moslashtirish, interaktiv ta'lim jarayonlarini tashkil qilish va bilimlarni baholashda yangi imkoniyatlarni taqdim etmoqda. Raqamli platformalarning strategik roli, avvalo, ularning ta'lim jarayonidagi integratsiyasi va ta'lim-tarbiya jarayonlarini optimallashtirish

imkoniyatlarida namoyon bo'ladi. Bu platformalar nafaqat o'quv materiallarini yetkazib berish vositasi, balki o'qitish jarayonini boshqarish va talabalarning o'zlashtirish darajasini monitoring qilishda ham strategik vosita hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar ta'lim muassasalariga vaqt va resurslarni tejash imkonini berib, o'qituvchilar va talabalarga ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Tadbirkorlikka o'qitishda onlayn platformalarning roli

So'nggi yillarda Coursera, Udemy, EdX, Skillbox kabi xalqaro platformalar hamda "Ziyonet", "EduMarket" singari mahalliy platformalar tadbirkorlik kurslarini taklif qilmoqda. Onlayn ta'limning ustunliklari quyidagilardan iborat:

- geografik cheklovning yo'qligi;
- o'quvchining individual tezligida o'rganish imkoniyati;
- zamonaviy video-ma'ruzalar, keyslar va testlar bilan ta'minlanganlik;
- mentorlik va amaliy topshiriqlar orqali ko'nikmalar shakllanishi.

Mahalliy sharoitga moslash jarayonida kontentni o'zbek tilida ishlab chiqish, milliy qonunchilik, soliq tizimi va ichki bozor xususiyatlarini qo'shish muhimdir.

Masofaviy ta'limning afzalliklari va muammolari

Masofaviy o'qitish pandemiya davrida keng joriy etildi va bugungi kunda ham samarali yondashuv sifatida qo'llanmoqda. Uning afzalliklari — tejamkorlik, o'qituvchi va o'quvchi uchun moslashuvchanlik, multimedia vositalarining keng qo'llanilishi.

Shu bilan birga, ba'zi hududlarda internet tezligi yetarli emasligi, texnik vositalarning cheklanganligi va o'quvchilar motivatsiyasining pastligi kabi muammolar mavjud. Bu kamchiliklarni bartaraf etish uchun arzon internet paketlari, mobil ilovalar va oflayn yuklab olinadigan resurslarni yaratish tavsiya etiladi.

Mentorlik tizimi: tajribadan ta'limga

Mentorlik — tajribali tadbirkorlar tomonidan yosh startapchilarni qo'llab-quvvatlash tizimidir. Bu yondashuv nazariy bilimni amaliyot bilan birlashtiradi. Mentorlar quyi dagi yo'nalishlarda yordam ko'rsatadi:

- biznes-reja tuzish;
- marketing strategiyasi;
- investitsiya jalb qilish;
- risklarni boshqarish;
- tarmoq aloqalarini rivojlantirish.

O'zbekistonda yoshlar uchun "Yoshlar daftari", "Startup Initiatives", IT Park rezidentlik dasturida mentorlik tizimi yo'lga qo'yilgan bo'lsa-da, uni maktab va kollej darajasiga kengaytirish zarur.

Innovatsion metodlarni mahalliy sharoitga moslashtirish mexanizmlari

Innovatsion metodlar samarali bo'lishi uchun quyidagilar inobatga olinadi:

Mahalliy iqtisodiy muhit – qaysi sohalar hududda tez rivojlanayotgan bo'lsa, o'quv dasturi shu yo'nalishda chuqurlashtiriladi.

Til va madaniy xususiyatlar – o'quv materiallari o'zbek tilida, mahalliy misollar bilan boyitiladi.

Texnik imkoniyatlar – internet past bo'lgan hududlar uchun oflayn kontent ishlab chiqiladi.

Amaliyotga yo'naltirish – o'quvchilar real biznes loyihalarni ishlab chiqish va kichik grantlarda ishtirok etishlari ta'minlanadi.

Xulosa: Tadbirkorlikka o'qitishning innovatsion usullari yoshlarning biznes yuritish ko'nikmalarini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Onlayn platformalar, masofaviy ta'lim va mentorlik tizimi kabi yondashuvlarni mahalliy sharoitga moslashtirish orqali ta'lim sifati sezilarli darajada oshadi. O'zbekiston sharoitida bu metodlar quyidagi natijalarga olib keladi: yoshlar bandligi oshadi, startap ekotizimi rivojlanadi, hududlarda biznes faoliyati jonlanadi va raqamli ta'lim imkoniyatlari kengayadi.

REFERENCES

1. Fayziyev, R. "Tadbirkorlik asoslari", Toshkent: O'zbekiston nashriyoti, 2021.
2. Hisrich, R., Peters, M. "Entrepreneurship", McGraw-Hill Education, 2018.
3. Yigitaliyev, A. "Innovatsion pedagogik texnologiyalar", Toshkent, 2020.
4. OECD. "Entrepreneurship Education: A Guide for Policy Makers", 2019.
5. Kuratko, D. "Entrepreneurship: Theory, Process, Practice", Cengage Learning, 2020.
6. Suyunov D. H. The main problems of corporate governance and ways to solve them //EPRA International Journal of Economic Growth and Environmental Issues (EGEI) ISSN. – S. 2321-6247.
7. Davletyarov M. A., Suyunov D., Kenjabaev A. T. Digitalization of the economy: concepts, problems and implementation strategy //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2023. – T. 12. – S. 209-218.
8. Davletyarov M. A., Suyunov D., Kenjabaev A. T. state regulation of digital transformation of the economy / / American Journal of Business Administration, Economics and banking. – 2023. - T. 9. - S. 145-150.
9. Suyunov D. X. Improving the introduction of a corporate management mechanism into the development of the business environment. i. f. D. diss // I. f. D. it is written to obtain a scientific degree in diss. – 2008. - T. 261.
10. Olimovich A. K., Butabaev M., X. S. D. project management in the strategic management system of the company / / Galaxy International interdisciplinary research journal. – 2023. - T. 11. – №. 7. - S. 40-44.
11. Suyunov D., Khoshimov E. In modern conditions, the main directions of development of the corporate management system in Uzbekistan //economy I innovationnie technologii. – 2019. – №. 4. - S. 197-210.

12. Davletyarov M. A., Suyunov D., Kenjabaev A. T. state regulation of digital transformation of the economy // American Journal of Business Administration, Economics and banking. – 2023. - T. 9. - S. 145-150.